

**Звіт за результатами громадського обговорення
проекту нормативно-правового акта «Про внесення змін до Порядку
підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних
працівників», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від
21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації
педагогічних і науково-педагогічних працівників»**

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення
Міністерство освіти і науки України.

2. Зміст питання або назва проекту акта, що виносилися на обговорення
Метою прийняття акта є усунення змістовних недоліки чинного Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників. Серед ключових змін – впровадження цифрових рішень для підвищення якості діяльності суб'єктів підвищення кваліфікації.

Також передбачається розширення можливостей для професійного розвитку, зокрема, включення навчання за окремими освітніми компонентами та визнання супервізії і наставництва як форм підвищення кваліфікації. Додатково, проект уточнює статус суб'єктів підвищення кваліфікації, деталізує вимоги до змісту документів про підвищення кваліфікації. Крім того, проект передбачає можливість проходження підвищення кваліфікації для осіб, які є військовослужбовцями, прийнятими на посади вчителя, після їх звільнення з військової служби.

Громадське обговорення проводилось у формі електронних консультацій. Матеріали до проекту акта були розміщені в розділі «Громадське обговорення» офіційного вебсайту Міністерства освіти і науки України з 11.06.2025 за покликанням <https://mon.gov.ua/news/mon-proponuie-dlia-hromadskoho-obhovorennia-proiekt-normatyvno-pravovoho-akta-pro-vnesennia-zmin-do-poriadku-pidvyshchennia-kvalifikatsii-pedahohichnykh-i-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv>.

3. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні проекту

У ході обговорення проекту акта були отримані зауваження та пропозиції від: освітніх закладів, громадських організацій, окремих громадян України, зазначених нижче:

Британська рада в Україні
Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у
Дніпропетровській області (НМЦ ПТО)

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН.
Комунальна установа «Глибоцький центр професійного розвитку педагогічних працівників»
ЧОІППО імені К.Д. Ушинського
Освітній омбудсмен України.

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення проєкту акта

За результатами громадського обговорення проєкту акта на вебсайті Міністерства освіти і науки України надійшло пропозицій, які стосувалися вилучення, уточнення та/або доповнення деяких позицій проєкту акта.

5. Інформація про рішення, ухвалені за результатами обговорення:

Під час доопрацювання проєкту акта було розглянуто пропозиції та зауваження. Частину з них враховано, а інші відхилено, оскільки вони не змінюють змісту документа або не стосуються предмета його правового регулювання.

Окремі пропозиції будуть враховані під час розроблення інших нормативно-правових актів у сфері освіти.

Детальний перелік усіх опрацьованих пропозицій, що стосуються суті проєкту, наведено в доданій таблиці.

.

Опрацьовані пропозиції

№	Інформація про осіб / установи, що брали участь в обговоренні, та пропозиції до проєкту акта	Інформація про врахування пропозицій та зауважень з обґрунтуванням
1	<i>Жанна Севастьянова, керівник відділу програм з англійської мови та шкільної освіти, Британська Рада в Україні. Людмила Макодець, кандидат педагогічних наук, учитель англійської мови, тренер в проєктах Британської Ради, лідер професійної спільноти, ліцей Едюкейтер, Київ.</i> Додати п. 29 додати: «результати інформальної освіти педагогічних або науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання (крім звання „старший вчитель“), можуть бути визнані педагогічними (вченими) радами та/або результати діяльності вчительських професійних спільнот незалежно від наявності наукового ступеня чи педагогічного звання».	Відхилено: Професійні спільноти не є суб'єктами підвищення кваліфікації. Результати участі в їх діяльності можуть бути зараховані педагогічною радою як вид самоосвіти відповідно до чинного Порядку.
2	<i>Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області (НМЦ ПТО)</i> Абзац 3 п.11. доповнити Між закладом освіти, працівник (працівники) якого проходить (проходять) стажування, та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір, що передбачає стажування одного чи декількох працівників. У такому випадку індивідуальна (індивідуальні) програма (програми) є невід'ємним (невід'ємними) додатком (додатками) до договору. «Договір укладається між підпрацівником, який проходить підвищення кваліфікації, та суб'єктом підвищення кваліфікації, при згоді керівника закладу освіти за місцем роботи працівника». Абзац 5 п.11. доповнити Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників може здійснюватися в закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах, «а також за кордоном» Абзац 2. п.17 змінити	Відхилено: Якщо організацію стажування здійснює заклад освіти, укладення додаткової угоди між ним та суб'єктом підвищення кваліфікації є логічним і не потребує окремого нормативного врегулювання. Відхилено: Зазначений нормативний акт не містить обмежень щодо території проведення стажування, отже, не забороняє проходження стажування за кордоном. Відхилено: Використання терміна «рік» є

	Керівники закладів освіти (уповноважені ними особи) після затвердження в установленому порядку кошторису закладу освіти на відповідний рік період невідкладно оприлюднюють загальний обсяг коштів, передбачений на підвищення кваліфікації працівників закладу освіти, які мають право на підвищення кваліфікації за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджетів, а також за рахунок інших коштів, передбачених у кошторисі закладу освіти на підвищення кваліфікації. п. 20 доповнити На підставі плану підвищення кваліфікації керівник закладу освіти (уповноважена ним особа) забезпечує укладення між закладом освіти та суб'єктом (суб'єктами) підвищення кваліфікації договору про надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації на відповідний рік. «Договір може бути укладеним між педпрацівником, який проходить підвищення кваліфікації, та суб'єктом підвищення кваліфікації, за згодою керівника закладу освіти за місцем роботи працівника». п.26 доповнити Окремі види діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти, а також участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо), що провадилася поза межами плану підвищення кваліфікації закладу освіти, можуть бути визнані як підвищення кваліфікації відповідно до цього Порядку. Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти визначаються педагогічними (вченими) радами відповідних закладів освіти. «У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації повторне підвищення не може здійснюватись за рахунок бюджетних коштів» п.32 доповнити Джерелами фінансування підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є кошти державного, місцевих бюджетів, кошти фізичних та/або юридичних осіб, роботодавців-	узгодженим із бюджетним циклом, у межах якого затверджується кошторис закладу освіти та плануються видатки. Заміна на <i>«період»</i> є юридично невизначеною та може призвести до неоднозначного трактування терміну оприлюднення і звітності. Відхилено: Запропоноване обмеження не є предметом правового регулювання Постанови Відхилено: Термін «роботодавці-замовники кадрів» є складовою категорії «фізичних та/або юридичних осіб» і не потребує окремого виділення. Його використання як окремої категорії може призвести до дублювання та неоднозначного тлумачення джерел фінансування, що ускладнює застосування норм постанови.
--	--	---

	замовників кадрів, інші власні надходження закладу освіти та/або його засновника, інші джерела, не заборонені законодавством.	
3	<i>Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН.</i> 1. Додати пункт: «0. Тлумачення термінів», де дати чіткі визначення понять і термінів: «освітній компонент (модуль)», «часткова кваліфікація», «Платформа», «документ про підвищення кваліфікації». <i>Обґрунтування:</i> уніфікація лексики усуне «різночитання» в інституціях і підвищить правову визначеність. 2. У пункті 9 додати: <u>Перший абзац викласти в такій редакції:</u> «Колективним суб'єктом підвищення кваліфікації є заклади <i>середньої, вищої або післядипломної</i> освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична особа, а <i>індивідуальним</i> фізична особа – підприємець, що здійснює освітню діяльність з підвищення кваліфікації та / або науково-педагогічних кадрів відповідно до цього Порядку». <i>Обґрунтування:</i> 1. Уточнення щодо неоднорідності феномену «суб'єкт підвищення кваліфікації», його градації на колективний і індивідуальний, з одного боку, наближає до розуміння теорії суб'єктності, що застосовується у відповідному освітньому процесі, а з другого – сприяє кращому сприйняттю змісту пункту 9. 2. Перерахування потенційних колективних суб'єктів підвищення кваліфікації, серед яких є заклад середньої освіти, в якому працюють учителя-наставники (саме наставництво відноситься до ключової форми змін до Порядку підвищення кваліфікації), знімає питання щодо різновидів можливих освітніх установ. <u>Другий абзац доповнити фразою:</u> «...з дотриманням Закону України “Про захист персональних даних” та НДІТ-стандартів конфіденційності». <i>Обґрунтування:</i> персональні дані педагогів (ППБ, облікові записи) потребують відповідного правового забезпечення.	Відхилено: Запропоновані терміни уже визначені у чинних нормативно-правових актах або в межах запропонованих змін. Відхилено: Зміна формулювання ускладнює чіткість і однозначність визначення суб'єктів підвищення кваліфікації, що може призвести до неоднозначного тлумачення та застосування положень пункту 9. Відповідно до законодавства заклади освіти та установи не містять ознак колективності та індивідуальності. Відхилено: Вказані вимоги щодо захисту персональних даних вже є обов'язковими відповідно до чинного законодавства України і застосовуються безпосередньо до усіх суб'єктів, що працюють із персональними даними.

	<u>Передостанній абзац уточнити:</u> «...вноситься до Платформи не пізніше ніж через 30 календарних днів з дати набрання чинності цією постановою». <i>Обґрунтування:</i> 5 робочих днів може виявитися технічно нездійсненним на старті, а календарний строк забезпечить прозорість і планування ресурсів. <u>До цього підпункту також додати:</u> «...забезпечує інтерфейс українською, англійською, адаптований для осіб з порушенням зору та з опцією машинного озвучування». <i>Обґрунтування:</i> це відповідає Конвенції ООН про права людей з інвалідністю та принципам інклюзивного навчання. <u>Після останнього абзацу внести пункт:</u> «У разі порушення строків внесення інформації до Платформи суб'єкт позбавляється права видачі нових документів на строк одного року». <i>Обґрунтування:</i> посилює мотивацію до своєчасної публікації та унеможливорює «тіньові» сертифікати.	Запропоноване доповнення є надлишковим, оскільки дублює встановлені законодавчі норми і не потребує відображення в цій постанові. Враховано частково. Відхилено: Вимоги щодо забезпечення інтерфейсу українською, англійською мовами, адаптації для осіб з порушеннями зору та опції машинного озвучування належать до технічних характеристик платформи і мають бути закріплені в Положенні про платформу, яке передбачене цими змінами. Включення таких деталей до постанови № 800 не відповідає рівню нормативного акту. Відхилено: Встановлення обмежень щодо здійснення господарської діяльності, зокрема позбавлення ліцензії або заборона
--	--	---

	3. В абзаці про «...розроблена на основі типової програми» (п. 10) додати: «...та проходить зовнішнє експертне оцінювання за методиками НАПН або ЕАСЕА». Обґрунтування: гарантує відповідність змісту європейським стандартам та ускладнює «розмивання» навчальних годин. 4. Після пункту 31 запропонувати такі: 32. Провайдерам, у яких на момент набрання чинності цієї постанови тривають акредитаційні процедури або реалізація програм, надати строк до 6 місяців для приведення документів, програм і Платформи у відповідність до нових вимог». Обґрунтування: унеможливує зрив циклів навчання й дає час на адаптацію ІТ-систем. 33. МОН щорічно до 1 березня подає Кабміну аналітичний звіт із показниками: кількість модульних курсів, відсоток педагогів, що отримали часткові кваліфікації, рівень задоволеності учасників отриманими освітніми послугами. Обґрунтування: забезпечить адаптивний менеджмент реформи й швидку корекцію недоліків під час упровадження Порядку підвищення кваліфікації.	певного виду діяльності, не належить до предмету правового регулювання цієї постанови. Відхилено: Інструменти зовнішнього контролю регламентовані в інших нормативно-правових актах, зокрема в Законі України «Про ліцензування видів господарської діяльності», і не підлягають деталізації в цій постанові. Відхилено: Строк для реалізації цих змін уже передбачений у нормативному акті, який їх затверджує. Крім того, постанова має відкладений строк набрання чинності, що надає достатній час для підготовки та впровадження. Відхилено: Поточний порядок звітування та моніторингу діяльності у сфері підвищення кваліфікації педагогічних працівників визначається іншими нормативно-правовими актами.
--	---	---

	5. Пропонуємо додати наступне уточнення до пунктів Порядку або винести в окремий пункт: «Чітке визначення видів діяльності для підвищення кваліфікації, які можуть бути зараховані як підвищення кваліфікації з метою забезпечення їхньої відповідності потребам педагогічних та науково-педагогічних працівників та педагогічної інтернатури».	Відхилено: Порядок уже містить комплексний перелік видів діяльності, що визнаються підвищенням кваліфікації.
	<i>Комунальна установа «Глибоцький центр професійного розвитку педагогічних працівників»</i> n.9. Суб'єкт підвищення кваліфікації. Залишити третій абзац «Педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію у різних суб'єктів підвищення кваліфікації» n.10 Програма підвищення кваліфікації Залишити абзац шістнадцятий «Суб'єкти підвищення кваліфікації забезпечують відкритість і доступність інформації про кожну власну програму підвищення кваліфікації шляхом її оприлюднення на своїх веб-сайтах»	Враховано. Відхилено: Проектом змін передбачено оприлюднення власних програм підвищення кваліфікації на Платформі. Водночас не забороняється їхнє паралельне розміщення на веб-сайтах суб'єктів підвищення кваліфікації чи інших джерелах.

4	<i>Лисенко Ірина, проректорка ЧОІППО імені К.Д. Ушинського</i> 7. Абзац перший пункту 26 після слів «вищої освіти» доповнити словами «здійснення та проходження супервізії, виконання обов’язків педагога-наставника під час організації педагогічної інтернатури, визнання переможцем, лауреатом фінальних етапів міжнародних, всеукраїнських, регіональних фахових конкурсів»); 8. Доповнити пунктом 31 такого змісту: «31. Здійснення та проходження супервізії педагогічним працівником, виконання обов’язків педагога-наставника під час організації педагогічної інтернатури, визнання переможцем, лауреатом фінальних етапів міжнародних, всеукраїнських, регіональних фахових конкурсів відповідно до законодавства визнається педагогічною радою закладу освіти як підвищення кваліфікації. Обсяг (тривалість) такого підвищення кваліфікації визначається відповідно до його фактичної тривалості в годинах, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.».	Відхилено: Участь у фахових конкурсах не може розглядатися як підвищення кваліфікації у розумінні чинного законодавства, оскільки фахові конкурси проводяться з метою визначення рівня професійної майстерності. Підготовка до участі є складовою самоосвіти і може визнаватися педагогічною радою як підвищення кваліфікації. Визнання переможцем може свідчити про високий рівень самоосвіти.
5	<i>Алла Кадук</i> Абзац 8 пункту 9 «Інформація про наявні у суб’єктів підвищення кваліфікації ліцензії на підвищення кваліфікації та/або акредитовані освітні програми, а також видані ними документи упродовж 15 робочих днів з дати їх видачі вноситься до Платформи відповідними суб’єктами підвищення кваліфікації або шляхом електронної інформаційної взаємодії між Єдиною державною електронною базою з питань освіти та Платформою (у разі наявності технічної можливості).» Абзац перший пункту 26 після слів «вищої освіти» доповнити словами «проходження супервізії»; Абзац 1 пункту 31 «31. Проходження супервізії педагогічним працівником, відповідно до законодавства визнається педагогічною радою закладу освіти як підвищення кваліфікації.»	Враховано. Враховано: Відповідні норми в проєкті акта вже наявні
6	<i>Освітній омбудсмен</i> Доповнити п. 9. Суб’єктом підвищення кваліфікації є заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична особа чи фізична особа - підприємець, що здійснює освітню діяльність з підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників відповідно до цього Порядку.	Враховано частково.

	Інформація про суб'єктів підвищення кваліфікації (крім нерезидентів України), їх програми підвищення кваліфікації та видані документи вноситься ними до державної інформаційно-комунікаційної системи підтримки організації, забезпечення та реалізації педагогічних розвитку та/або науково-педагогічних працівників (далі - Платформа), положення про яку затверджує МОН. Педагогічні та науково-педагогічні працівники мають право підвищувати кваліфікацію у різних суб'єктів підвищення кваліфікації. Інформація про видані суб'єктами підвищення кваліфікації документи включає: прізвище та ініціали (ініціал імені) педагогічного науково-педагогічного або працівника, який пройшов кваліфікації; підвищення форму, вид, тему (напряму, найменування) підвищення кваліфікації та його обсяг (тривалість) в годинах або кредитах ЄКТС; дату видачі та обліковий запис документа про кваліфікації підвищення; найменування, форму, вид, тему (напряму, найменування) підвищення кваліфікації та його обсяг (тривалість) в годинах або кредитах ЄКТС; перелік компетентностей, які вдосконалювалися; часткові професійні освітні кваліфікації, та/або що присвоєні/присуджені за результатами проходження підвищення кваліфікації (у разі наявності). Інформація суб'єктів про наявні у підвищення кваліфікації ліцензії на підвищення кваліфікації та/або акредитовані освітні програми, а також видані ними документи упродовж 5 робочих днів з дати їх видачі вноситься до Платформи відповідними суб'єктами підвищення кваліфікації або шляхом електронної інформаційної взаємодії між Єдиною державною електронною базою з питань освіти та Платформою (у разі наявності технічної можливості). Суб'єкт підвищення кваліфікації може організовувати підвищення кваліфікації за своїм місцезнаходженням та/або за місцем роботи педагогічних, науково-педагогічних працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, у тому числі з використанням технологій дистанційного навчання, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою підвищення кваліфікації. п. 14. Видалити “Педагогічні, науково-педагогічні працівники, які проходять військову службу під час дії воєнного стану, оголошеного в Україні або окремих її місцевостях, можуть проходити підвищення кваліфікації після їх звільнення з військової служби.” Доповнити таким змістом “Підвищення педагогічними кваліфікації працівниками дошкільних, позашкільних, професійних (професійно-технічних) закладів освіти не рідше одного разу на п'ять років, а також щороку - педагогічними та науково-педагогічними працівниками закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти є необхідною умовою проходження ними атестації у порядку, визначеному законодавством. У разі викладання декількох навчальних предметів (дисциплін) педагогічні та науково-педагогічні працівники самостійно обирають послідовність підвищення кваліфікації за певними	Враховано. Враховано.
--	--	---

	напрямами у міжтестастійний період в межах загального обсягу підвищення (тривалості) кваліфікації, визначеного законодавством.” Доповнити 16. Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного науково-педагогічного або працівника закладу професійної загальної середньої, (професійно-технічної) освіти не може бути менше ніж 150 годин на п’ять років. Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного працівника закладу дошкільної, позашкільної та фахової передвищої освіти встановлюється його засновником (або уповноваженим ним органом), але не може бути менше ніж 120 годин на п’ять років. Обсяг щорічного підвищення кваліфікації визначається педагогічним та науково-педагогічним працівником самостійно. п. 31. сформував у такій редакції “Проходження супервізії педагогічним працівником, виконання обов’язків педагога-наставника під час організації педагогічної інтернатури відповідно до законодавства визнається в обсязі такого підвищення кваліфікації відповідно до його фактичної тривалості в годинах, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.”	Враховано частково: Пропозиція суперечить частині третій статті 51 Закону України «Про повну загальну середню освіту». Але зауважимо що дану пропозицію враховано і включено до змін (пункт 7 Порядку) та викладено у такій редакції: «Педагогічні та науково-педагогічні працівники самостійно обирають конкретні форми, види, напрями, <u>програми підвищення кваліфікації, їх обсяг (тривалість)</u> та суб’єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (далі - суб’єкти підвищення кваліфікації)». Відхилити. Пропозиція фактично дублює положення, вже враховані у запропонованій редакції Порядку, та не містить нових чи уточнювальних норм.
--	--	---